

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้คุณสมบัติของสื่อหดလายมิคิ
แบบแสดงแผนภูมิ เรื่อง ໄไทເມອຣ ເຄານ්ເຕෝຣ ສໍາຮັບນັກສຶກຍາ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2

ພັນສີອ້ານອຸ
ໃຊ້ເຄພະໃນຫ້ອງສນູ

บุญชวน คงทรัพย์สินสิริ

๖๗๕
SC000

13 ๘๙. 2546
170992

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2546

ISBN 974-382-001-9

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

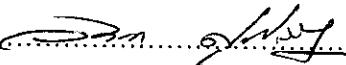
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 หัวหน้า

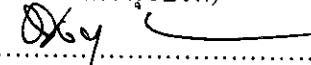
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

กรรมการ

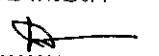
(รองศาสตราจารย์ลักษดา ศุขปรีดี)

กรรมการ

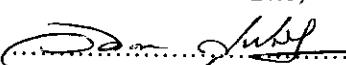
(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หาสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 หัวหน้า

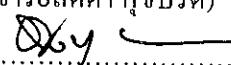
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ลักษดา ศุขปรีดี)

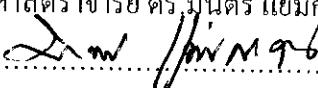
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หาสุวรรณ)

กรรมการ

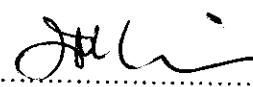
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์รี แย้มกสิกิริ)

กรรมการ

(ดร.มานพ แจ่มกระจาง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำที่ถูกต้อง และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หักสุวรรณ กรรมการ และ รองศาสตราจารย์ลักษดา ศุภปรีดี
กรรมการ ที่ได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาด้วยดี ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน อันเป็นสิ่งที่
ผู้ทำวิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างดี ขอทราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พศ.ดร.มนตรี แย้มสิกิริ และ ดร.มานพ แจ่มกระจาง ที่ได้เสียสละเวลา
ในการให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ ให้สมบูรณ์ และอาจารย์ทรงชัย จันทร์ประเสริฐ
อาจารย์อภิชาติ อนุกูลเวช อาจารย์ทินกร บุญเจริญ อาจารย์มาโนช รังษีมณฑ์ อาจารย์อัจฉราพร
พงษ์พาณ และอาจารย์ธีรพงศ์ อ่อนอก ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจสอบ
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอไปปรับปรุงแก้ไข และ
พัฒนาให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และเพื่อนคณาจารย์ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก
(อีเทค) ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ขอบคุณครอบครัวตัวพี่ ที่เป็นกำลังใจอย่างที่สุด ปูน้อย น้องนุ่น น้องجون ครอบครัว
คงทรัพย์สินสิริ ครอบครัวคุณกีรติพงศ์ ครอบครัวป้าเมย์ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ตลอดจน
ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ
ด้วยดี

บุญชวน คงทรัพย์สินสิริ

40920683: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: คอมพิวเตอร์ช่วยสอน / สื่อعلامมิติ / ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

บุญชวน คงทรัพย์สินสิริ: การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้คุณสมบัติของสื่อعلامมิติแบบแสดงแผนภูมิ เรื่อง ไทรเมอร์ เคาน์เตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (THE DEVELOPMENT OF CAI PROGRAM USING HYPERMEDIA ATTRIBUTES ON TIMER COUNTER FOR SECOND YEAR HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATION STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ฉล่อง ทับศรี, Ed.D., ตั้คดา ศุขปรีดี, กศ.ม., พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ, กศ.ค. 263 หน้า. ISBN 974-382-001-9

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้คุณสมบัติของสื่อعلامมิติแบบแสดงแผนภูมิ เรื่อง ไทรเมอร์ เคาน์เตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใน การพัฒนาบทเรียนชุดนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหา และวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างของเนื้อหา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันนำไปสู่การกำหนดคุณประดิษฐ์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาบทเรียนและดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมบทเรียนโดยการออกแบบ แล้วสร้างต้นแบบบทเรียนในลักษณะสื่อعلامมิติ จากนั้นทำการทดสอบการทำงานของโปรแกรม โดยนำบทเรียนที่พัฒนาไปทดลองใช้ชั้นต้น 2 ครั้ง ได้แก่ การทดลองรายบุคคล และทดลองกลุ่มย่อย กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 แผนกอิเล็กทรอนิกส์ สาขางาน อิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อ.เทคโนโลยี) จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 12 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง จากนั้นนำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้ว ไปทดลองagaraประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 แผนกอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานเทคนิคคอมพิวเตอร์ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อ.เทคโนโลยี) จังหวัดชลบุรี ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 จำนวน 26 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 คาบ คิดเป็น 50 นาที

ผลการวิจัยทำให้ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้คุณสมบัติของสื่อعلامมิติแบบแสดงแผนภูมิ เรื่อง ไทรเมอร์ เคาน์เตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ $84.84/82.05$ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ $80/80$

40920683: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;
M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORD: COMPUTER – ASSISTED INSTRUCTION (CAI) / HYPERMEDIA /
HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATION STUDENTS
ASSISTED INSTRUCTION PROGRAM DEVELOPMENT OF CAI
PROGRAM / TIMER COUNTER

BOONCHUAN KHONGSUPSINSIRI: THE DEVELOPMENT OF CAI
PROGRAM USING HYPERMEDIA ATTRIBUTES ON TIMER COUNTER FOR
SECOND YEAR VOCATIONAL DIPLOMA STUDENTS. THESIS ADVISORS:
CHALONG TUBSREE, Ed.D., LADDA SOOKPREEDEE, M.Ed., PONGPRASERT
HOKSUWAN, Ed.D. 263 P. ISBN 974-382-001-9

The purpose of this study was to develop a CAI Program using hypermedia attributes on Timer Counter for second year vocational diploma students in accordance with the standard criterion of 80/80. In developing the CAI program, the researcher studied the content and analyzed the curriculum by considering the details of content structure, the aims of curriculum, learning objectives, the scope of content and the steps of task. The researcher developed the CAI program following these steps; designing the prototype, developing a prototype program and finally program testing. The program was tested twice by means of individual try out and small-group try out with 12 second year vocational students, majoring in general electronics, Division of Electronics of Eastern College of Technology (E.TECH), Chonburi of the second semester, academic year 2002 to find the weak points for the improvement of the program. The improved and revised program was then evaluated for its efficiency with 26 second year vocational students majoring in Computer Technique of Eastern College of Technology (E.TECH), Chonburi in academic year 2003.

The study revealed that the computer assisted instruction for second year higher vocational certification students was established with the efficiency of 84.84/82.05 which was higher than the 80/80 standard criterion.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความรู้เกี่ยวกับไฮเปอร์มีเดีย (hypermedia).....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	7
โปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	15
ขั้นตอนในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	17
ขั้นตอนการออกแบบการสอนในคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	21
จิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกี่ยวเนื่องกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	26
จิตวิทยาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	30
โครงสร้างของหลักสูตรในหมวดวิชาชีพและหลักสูตรวิชาในโครงการโอลิมปิก.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	33

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	37
การกำหนดคุณลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	38
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	59
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า.....	60
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4 ผลการศึกษาวิจัย.....	63
ผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	63
ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	70
5 สรุปผลการวิจัย.....	73
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	73
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	73
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	75
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	163
ภาคผนวก ง.....	182
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	263

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงขอบเขตค่าความยากง่าย (p) และความหมาย.....	45
2 แสดงขอบเขตค่าอำนาจจำแนก (r) และความหมาย.....	46
3 แสดงค่าความเชื่อมั่น และความหมาย.....	46
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากแบบประเมินบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้านเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน.....	50
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากแบบประเมินบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเทคนิคการผลิตสื่อ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน.....	51
6 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ในการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นแบบหนึ่งต่อหนึ่ง.....	54
7 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและแบบทดสอบ หลังเรียนในการทดสอบกลุ่มย่อย.....	55
8 แสดงรายละเอียดการดำเนินการทดลอง.....	60
9 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ในการทดสอบภาคปฏิบัติการ.....	70
10 แสดงการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ไทรเมอร์ เคาน์เตอร์ จำแนกตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและระดับการ วัดผลพฤติกรรมค้านพุทธิพิสัย (Cognitive).....	164
11 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	166
12 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	168
13 คะแนนของนักศึกษาจากการทดลองขั้นทดสอบภาคสนามเบื้องต้นแบบหนึ่ง ต่อหนึ่ง.....	171
14 คะแนนของนักศึกษาจากการทดลองกลุ่มย่อย.....	173
15 คะแนนของนักศึกษาจากการทดลองภาคปฏิบัติการ.....	176

บทที่		หน้า
16	การประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนค้านเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน.....	180
17	การประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนค้านเทคนิคการผลิตสื่อ ¹ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน.....	181

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาเชิงเส้นตรง.....	28
2 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาแบบสาขา.....	29
3 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาภายในแบบสื่อعلامมิค.....	29
4 แสดงลำดับขั้นตอนการดำเนินโปรแกรม.....	57
5 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	58
6 แสดงส่วนนำเข้าสู่บทเรียน.....	64
7 แสดงหัวเรื่องของหน่วยเรียน.....	64
8 แสดงส่วนการป้อนข้อมูลผู้เรียน.....	65
9 แสดงเมนูบทเรียน.....	66
10 แสดงส่วนของแผนผังและทิศทางของบทเรียน (MAP).....	66
11 แสดงข้อมูลผู้เรียน (USER).....	67
12 แสดงเนื้อหาบทเรียน.....	68
13 แสดงกิจกรรมบทเรียน.....	68
14 แสดงแบบฝึกหัดระหว่างเรียน.....	69
15 แสดงแบบทดสอบหลังเรียน.....	70